

Fotó: dr. Fritz Péter

A Szegedi Tudományegyetem rektora a gasztronómiában és a barkácsolásban találta meg a rekreáció lehetőségét.

Dr. Szabó Gábor fizikus,

a Magyar Tudományos Akadémia tagja, valamint 2010-től a Szegedi Tudományegyetem rektora. 2007 óta a Magyar Innovációs Szövetség elnöke, az SZTE számos kutatási és ipari projektjében vett és vesz részt a mai napig. Kutatási területe a lézerfizikai vizsgálatok, fotoakusztikus spektroszkópia, illetve nagyfeloldású mikroszkópia és ezek gyakorlati alkalmazásai. Nevéhez 12 magyar, 5 egyesült államokbeli és 3 német szabadalom kötődik. A szegedi úgynevezett „szuperlézeres” kutatóközpont, az ELI létrehozásának első számú szorgalmazója és támogatója. Díjai a teljesség igénye nélkül: MTA Akadémiai Díj (2000), Gábor Dénes-díj (2004), a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje, valamint a Pro Urbe díj, Szeged (2009).

Rektorként, kutatóként, az MTA tagjaként és még számos titulusában is helyt kell állnia, a családi életről nem is beszélve. Az interjú alatt is, a rektori iroda előszobájában kutatók várakoztak sorukra, hogy dr. Szabó Gáborral egyeztessenek. Eredményeinek felsorolása felébreszti az emberben a kérdést. A tudományos életben való ily mértékű szerepvállalás és munka milyen rekreációs lehetőségeket enged meg egy ennyire produktív ember számára?

Milyen Rektor Úr egy napja? Mint ahogy látom, nagyon szigorú időbeosztással él.

Dr. SZ. G.: Ezt jól látja. Olyan sokrétű a munkám, hogy nem csak a munkaidőt tölti ki a teendőim sora, hanem a hétvégéimet is sokszor lefoglalja. Előfordul olyan is, hogy egyszerre több dolgot is kell csinálnom. Pont a minap fordult elő, hogy itt a kanapén, ahol tetszik ülni, több emberrel különböző témákban zajlottak a megbeszélések, mert így tudtuk csak kivitelezni a találkozót. Rektorként a válságkezelések, a folyamatos tárgyalások töltik ki a mindennapjaimat. Ezenfelül sokat utazom. Hetente többször megyek Budapestre, megbeszélésekre, rendezvényekre, vagy a MTA osztályüléseire. Mindemellett nem tudtam elengedni sem az oktatást, sem a kutatást.

Nevezhetjük ezt az utóbbi kettőt – a kutatást és az oktatást – szenvedélynek, amiről nem tudott lemondani?

Dr. SZ. G.: Határozottan igen. Ezek azok a tevékenységek, melyekről ha lemondtam volna a rektori munkám miatt, magamról kellett volna lemondanom. Én ez vagyok! Kutató és

tanár. Nagyon fájt volna, ha nem tudtam volna ezeket folytatni, de ügyes időbeosztással mindez belefér az életembe. Sokszor előfordul, hogy az előadásom után már ott vár az autó az egyetem előtt, hogy Budapestre vigyen. Nagyon büszke vagyok azokra az eredményekre is, melyet a kutatócsoportunk produkált. Olyan műszert hoztunk létre, mely a levegőben lebegő kormot vizsgálja, vagy ami az ipar számára is értékes fejlesztés, a földgázban a kénhidrogént lehet mérni a szintén saját fejlesztésű műszerünkkel.

Miközben erről beszél, olyan átéléssel és lendülettel teszi, mintha nem is munkáról, hanem egy értékes hobbiról mesélne. A feladatai erős szellemi munkák. Van lehetősége és ideje a fizikumát is olyan frissen tartani, mint a szellemét?

Dr. SZ. G.: Sajnos 5-6 éve egy negatív spirálba kerültem, már ami a mozgást illeti. Egyszerűen észrevétlenül beleesik az ember, és mire feleszmél, már ki is alakult a mozgáshiányos életmód. Korábban elég aktív voltam. Középiskolában diszkoszvetőként értem el eredményeket, valamint csapatsportban a kosárlabdát űztem még az egyetemen is. Pár évvel ezelőttig az öregfiúk csapatában játszottam hetente. Az elfoglaltságaim miatt azonban kimaradoztam. Amikor végre el tudtam menni játszani, akkor rendszeresen megfájdult a bokám, így távolmaradtam a heti edzésektől. Nagyon hiányzik a mozgás, ezt határozottan érzem, így néha már nem lifttel, hanem inkább lépcsőn járok, és egy ideje gyalog teszem meg a Rektori hivatal és az otthonom közötti utat. Negyedóra alatt bent vagyok, és legalább addig sem ülök.

Úgy hallottam, hogy a vitorlássportot is űzi.

Dr. SZ. G.: Ez egy pici túlzás, hogy sportként űzném, de valóban szeretek vitorlázni. Én Nagykanizsán születtem, nyaranta pedig az édesapánk építtette bélatelepi nyaralóban töltöttük a szünidőt. Nekem a nyár egybeforr a Balatonnal. Az egyetem alatt egy barátomnak volt egy kalóz vitorlása, és azzal szeltek a vizet. Aki tudja, milyen egy kalóz vitorlás, azt is tudja, hogy egészen más, mint egy tőkésúlyos komolyabb sportvitorlás. Kis dőlésnél stabil (olyasmi, mint egy horgászcsónak), jól viseli a balatoni rövid hullámokat, de erős szélben észnél kell lenni. Bevallom, mi még egyetemista koromban olykor-olykor kísértettük a sorsot, és pusztá kalandvágyból néha kivitorláztunk a figyelmeztető jelzés ellenére, vagy inkább úgy mondanám, éppen azért. Néhány izgalmas élményemet ebből szereztem. Volt, hogy nem jól becsültük fel a vihar erősségét, és az általunk is ismert szélcsatornába kerülve rájöttünk, hogy ez már nem vicc, ki kell kötnünk ott, ahol vagyunk. Partnak fordulva aztán siklásba jött a hajó, a kérdés csak az volt, hogy áll meg. Végül is ki kellett ugranom és ráállnom a horgonyra. A kalózvitorlázós éveknek az egyetem befejeztével vége szakadt. A vitorlás iránti szeretetem azonban megmaradt. Azóta kipróbáltam már a tőkésúlyos vitorlást is lelkes amatőrként. Ha a Balatonon vagyunk, még mostanában is hajóra szállok.

A nyár még mindig a Balatont jelenti?

Úgy tűnik nekem, mintha a családi nyaraló egy kis családi sziget lenne.

Dr. SZ. G.: Igen, valóban. Öt testvérem van, akikkel az a találkozási pont, mivel távol lakunk egymástól. A gyermekeim sem élnek már velünk. A három lányom közül a legidősebb Pusztaszeren, a középső Németországban, a legkisebb pedig Szombathelyen él. Balaton pedig egy olyan hely, ahol együtt lehet a család. Ott módom van a mozgásra is, hiszen egy nyaralóban mindig van mit csinálni. Van, hogy apróbb javítások vannak soron, de a nyáron egy nagyobb, 10 napos projektbe is belefogtam. Az unokámnak készítettem lombházat. A barkácsolás teljesen kikapcsol, és a mozgáshiányomat is pótolja. Ha egy-két napra tudunk csak menni, ahhoz mérten tervezem meg a felújítási munkálatokat. Nevezhetjük ezt hobbinak is, mert várom, és nagy örömmel végzem ezeket a munkákat.

Mi az, ami a szellemi rekreációját segíti, és kikapcsolja az intenzív mindennapokból?

Dr. SZ. G.: A főzés az a tevékenység, ami ide sorolható. Nagyon szeretek főzni. Ha hétvégén nincs protokolláris program és otthon töltöm a két napot, mindig én főzök. Van egy gondolkodófotelem. Valahogy abban mindig jobban ment az elmélyült gondolkodás és persze a szunyókálás is. A fotelben ülve szoktak megszületni a hétvégi menüsorok. De előfordult már olyan is velem, hogy rádióhallgatás közben pattant ki a következő ételém ötletének a gondolata. Nem is olyan régen a Rejtő Jenő könyveiben előforduló ételéről volt szó, és én megcsináltam a Három testőr Afrikában című regényében szereplő ételt, a *marinírozott* halszeletet *Turbigó* módra, kétfelé vágott tojással, kicsit átgondolva az én ízlésemhez igazítva. Ha főzök, szeretem megadni a módját. Persze a bográcsos ételeket is szívesen készítem, de a szűkebb család számára szeretek különlegességekkel, aprólékosabb dolgokkal foglalkozni. Nyáron előszeretettel készítem el a cukkínit sokféle formában. Az uborka is a kedvenc alapanyagaim közé tartozik. Akár a kovászos uborkából is szoktam levest készíteni. Egy különlegesebb és igen munkás húslevesem a Rotary Club – amelynek tagja vagyok – jótékonyági szakácskönyvében is megjelölhető. Tehát a főzés az, amely teljesen ki tud kapcsolni.

A Szegedi Tudományegyetem rektorának szellemi rekreációs központja a gondolkodófoteleje és a konyha, mely kikapcsolódások segítik abban, hogy a dolgozó hétköznapokban a szegedi universitást a nemzetközi térben is erősítse kutatóegyetemi pozíciójában.

Fotó: dr. Fritz Péter

Szerző:

Borbás Edina rovatvezető

Telin Tv főszerkesztő (szerkesztő-riporter)

Hobby: regényírás, meseírás, forgatókönyvírás,

rövidfilm-rendezés, dokumentumfilm-rendezés

E-mail cím: borbasedina80@gmail.com

<https://www.facebook.com/edina.borbas.52>

Fotók: Gémes Sándor és Petrovics Kálmán gyűjteménye

